

UDENRIGSMINISTERIET

EUROPAUDVALGET
Alm. del - bilag 1605
(Offentligt)

Medlemmerne af Folketingets Europaudvalg
og deres stedfortrædere

Asiatisk Plads 2
DK-1448 København K
Tel. +45 33 92 00 00
Fax +45 32 54 05 33
E-mail: um@um.dk
Telex 31292 ETR DK
Telegr. adr. Etrangeres
Girokonto 300-1806

Bilag
1

Journalnummer
400.C.2-0

Kontor
EU-sekr.

9 august 2001

Til underretning for Folketingets Europaudvalg vedlægges Miljø- og
Energiministeriets grundnotat om forslag til Europa-Parlamentets og
Rådets direktiv om strafferetlig beskyttelse af miljøet, KOM (2001) 139
endelig.

MILJØstyrelsen
Internationalt kontor

3. august 2001
ak/7., mse/6.
MEM-381-MST

GRUNDNOTAT til FOLKETINGETS EUROPAUDVALG

Forslag til Europa-Parlamentets og Rådets direktiv om strafferetlig beskyttelse af miljøet

(opdateret notat)

KOM (2001) 139 endelig

1. Status

Kommissionen sendte den 16. marts 2001 ovennævnte forslag til Rådet.

Forslaget har hjemmel i artikel 175, stk. 1, i TEF og skal derfor vedtages af Rådet med kvalificeret flertal efter proceduren om fælles beslutningstagen i artikel 251 i TEF.

Forslaget skal ses i sammenhæng med et udkast til et søjle-3-instrument vedr. en rammeafgørelse om bekæmpelse af alvorlig miljøkriminalitet, der er fremsat på dansk initiativ og drøftet, senest på rådsmøde (retlige og indre anliggender) den 15.-16. marts 2001. Udkastet til rammeafgørelse indeholder strafferetlige bestemmelser der bl.a. skal finde anvendelse på overtrædelser af fællesskabsretlige bestemmelser på miljøområdet.

Kommissionen finder i denne forbindelse, at en retsakt om miljøkriminalitet bør vedtages i form af et søjle-1-instrument, dvs. i henhold til fællesskabsretten. Dette gælder navnlig afgrænsningen af hvilke forurenende aktiviteter, der skal være strafbare og medlemslandenes almindelige forpligtigelse til at indføre strafferetlige sanktioner.

Direktivforslaget er blevet drøftet på et møde i arbejdsgruppen vedrørende materiel strafferet den 13. juni 2000, og på et møde i Artikel 36-udvalget den 19.-20. juli 2001, hvor det kunne konstateres, at der ikke er flertal for direktivforslaget.

Derimod nåede man på mødet i Artikel 36-udvalget i det væsentligste til enighed om indholdet af udkastet til rammeafgørelse, der – bl.a. i lyset af direktivforslaget – er blevet ændret på en række punkter.

Coreper II drøftede på et møde den 11. juli 2001 spørgsmålet om afgrænsning af kompetencen på det strafferetlige område mellem søjle 1 og søjle 3 generelt. Under

drøftelserne afviste et stort flertal af de medlemsstater, der udtalte sig, herunder Danmark, at Fællesskabet har kompetence til at forpligte medlemsstaterne til at indføre strafferetlige sanktioner med henblik på effektiv håndhævelse af fællesskabsretten.

Et foreløbigt grundnotat (uden høringssvar) er oversendt til Folketingets Europaudvalg den 13. juni 2001.

Europa-Parlamentet har endnu ikke udtalt sig.

2. Formål og indhold

Kommissionen anfører, at forslaget formål er, at sikre en mere effektiv anvendelse af fællesskabsretlige bestemmelser om miljøbeskyttelse ved at fastsætte minimumsregler for hvad der udgør kriminelle handlinger.

Forslaget indeholder definitioner på begreberne "juridisk person" og "aktiviteter".

Forslaget indeholder endvidere bestemmelser, hvorefter medlemslandene forpligtes til at kriminalisere

- a) udledning af carbonhydrider, olieaffald eller kloakslam i vandmiljøet
- b) deponering, emission eller udledning til luft, jord eller vand og behandling, bortskaffelse, oplagring, transport, eksport eller import af farligt affald
- c) deponering af affald på eller i jorden eller i vand, herunder drift af deponeringsanlæg
- d) besiddelse, indfangning/-samling, beskadigelse, drab af eller handel med beskyttede vilde dyr og plantearter eller dele heraf
- e) betydelig beskadigelse af beskyttede levesteder
- f) handel med stoffer, der nedbryder ozonlaget
- g) drift af et anlæg, hvori der udøves en farlig aktivitet eller hvori der opbevares eller anvendes farlige stoffer eller præparater

når disse handlinger begås forsætligt eller groft uagtsomt og udgør overtrædelser af fællesskabsretlige bestemmelser om miljøbeskyttelse. Det fremgår endvidere af forslaget, at medvirken til ovennævnte handlinger skal være strafbart. Bilagt forslaget er en udtømmende liste over de retsakter om miljøbeskyttelse, der er omfattet af forslaget.

Forslaget indeholder bestemmelser, der forpligtiger medlemslandene til at sikre at ovennævnte overtrædelser kan straffes med sanktioner, der er effektive, står i et rimeligt forhold til overtrædelserne og har afskrækkende virkning herunder - i grove tilfælde - straf i form af frihedsberøvelse.

Medlemslandene forpligtes til at sikre, at også juridiske personer kan straffes og at der kan iværksættes sanktioner i form af bødestraf eller andre sanktioner som f.eks. udelukkelse fra offentlige ydelser eller tilskud, midlertidig eller permanent forbud mod at udøve kommerciel virksomhed samt likvidation efter retskendelse.

Endelig indeholder forslaget bestemmelser om rapportering, ikrafttrædelse og gennemførelse af retsakter i national ret.

3. Nærhedsprincippet & proportionalitetsprincippet

Kommissionen anfører, at selvom fællesskabsretten i visse tilfælde allerede pålægger medlemslandene at indføre strafferetlige sanktioner for så vidt angår artikel 10 TEF, indeholder fællesskabsretten for øjeblikket ingen bestemmelser, der udtrykkeligt kræver sådanne sanktioner. Som følge heraf er der ikke blot lovmæssig uklarhed for så vidt angår medlemslandene forpligtelse til at indføre strafferetlige sanktioner men heller ingen mindsteregler for eller gældende fællesskabsretlige bestemmelser om kriminelle handlinger, der skader miljøet.

4. Konsekvenser for Danmark

Lovgivningsmæssige konsekvenser: Umiddelbart skønnes forslaget ikke at have lovgivningsmæssige konsekvenser, idet der dog pågår en nærmere undersøgelse af dette spørgsmål.

Økonomiske og administrative konsekvenser:

Forslaget vurderes ikke at have økonomiske konsekvenser.

Beskyttelsesniveau: Forslaget vurderes ikke at ændre beskyttelsesniveauet i Danmark, fordi man fra dansk side allerede har indført en retstilstand der svarer til forslaget, jfr. dog under lovgivningsmæssige konsekvenser.

Forslaget vurderes at have en positiv indvirkning på beskyttelsesniveauet i EU.

5. Høring

Følgende høringssvar indkom fra specialudvalget for miljø: *SID* støtter bekæmpelse af alvorlig miljøkriminalitet, men en indbyrdes tilnærmelse af strafferetlige regler bør ske

inden for søjle 3, idet søjle 1 ikke indeholder hjemmel til at harmonisere strafferetlige bestemmelser.

Forslaget har desuden været forelagt Juridisk Specialudvalg, hvor der var enighed om, at der ikke inden for Traktaten om De Europæiske Fællesskaber er mulighed for at pålægge medlemsstaterne at fastsætte strafferetlige sanktioner for overtrædelse af fællesskabsretten.

